

AO Centrul Internațional pentru Protecția și Promovarea Drepturilor Femeii "La Strada"

MD-2012, Chisinau, Moldova, C.P. 259
Tel.: (373-22) 23-49-06; Fax: (373-22) 23-49-07
office@lastrada.md
www.lastrada.md

Cercetare & Monitorizare

Intervenție și protecție

Prevenire & Instruire

Linia Fierbinte

0 800 77777

(apel gratuit pe teritoriul RM)

+373 22 23 33 09

(apeluri internaționale, mobil)

hotline@lastrada.md

Telefonul de Încredere pentru femei

24/24 ore

0 8008 8008

(apel gratuit pe teritoriul RM)

+373 22 24 06 24

(apeluri internaționale, mobil)

trustline@lastrada.md

Telefonul Copilului

116 111

(apel gratuit pe teritoriul RM)

telefonul.copilului@mmpsf.gov.md

4.04. 2016

Prim-Ministrului Republicii Moldova
Domnului Pavel Filip

Domnule Prim-Ministru,

Potrivit Convenției Organizației Națiunilor Unite din 1989 cu privire la drepturile copilului și Cărtii Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene, exploatarea sexuală a copiilor reprezintă violări grave ale drepturilor fundamentale ale copiilor.

În conformitate cu articolul 6 alineatul (1) din Tratatul privind Uniunea Europeană, Uniunea recunoaște drepturile, libertățile și principiile prevăzute de Carta Drepturilor Fundamentale ale Uniunii Europene, care, la articolul 24 alineatul (2), prevede că în toate acțiunile referitoare la copii, indiferent dacă sunt realizate de autorități publice sau de instituții private, interesul superior al copilului trebuie să fie considerat primordial. În acest context salutăm inițiativa Guvernului Republicii Moldova în vederea revizuirii legislației naționale și a armonizării acesteia la standardele internaționale.

La data de 14 martie 2016 a fost remis în Parlamentul Republicii Moldova proiectul de lege pentru modificarea art.175¹ din Codul penal al Republicii Moldova nr.985-XV din 18.04.2002. (număr 104, HG 286 2016-03-12). Prezentul proiect de lege introduce modificări în dispoziția art. 175¹ Cod penal, prin introducerea unor elemente noi ale laturii obiective, precum și agravante pentru această infracțiune. Menționăm că la data de 30 martie 2016 Guvernul a votat un proiect de lege de modificare a mai multor alte legislative, printre care Legea cu privire la prevenirea și combaterea criminalității cibernetice, Legea comunicațiilor electronice ș.a. Versiunea inițială a proiectului menționat conținea modificări în sensul excluderii art. 175¹ Cod penal, fiind anexată și nota explicativă.

În cazul adoptării de către Parlamentul Republicii Moldova a modificărilor la art. 175¹ Cod penal, în varianta în care se află actualmente în Parlamentul Republicii Moldova, va duce spre posibilitatea legală pentru abuzatorii sexuali, care se pregătesc să comită acțiuni cu caracter sexual față de copii, să fie pedepsiți conform unei infracțiuni, care este calificată ca fiind mai puțin gravă, adică să se eschiveze de la atragerea la răspundere penală pentru o infracțiune gravă și deosebit de gravă.

Considerăm că în cazul copiilor și în sensul protecției acestora față de orice formă de abuz și exploatare sexuală, legea trebuie să conțină prevederi clare, să nu permită interpretări ambigue în favoarea celor care comit infracțiuni. În temeiul celor expuse mai sus, conducându-ne de prevederile art. art. 55 al Legii cu privire la adoptarea Regulamentului Parlamentului solicităm:

- Retragerea proiectului de lege pentru modificarea art. 175¹ Cod penal, aprobat prin Hotărâre de Guvern nr. 286, din Parlamentul Republicii Moldova.
- Consultarea organizațiilor și instituțiilor interesate pe marginea acestui proiect de Lege, în vederea adoptării normelor legale, care să asigure eficient protecția copiilor față de orice formă de abuz și exploatare sexuală.

În anexă la scrisoare atașăm Nota explicativă la prezentul proiect de lege.

Cu respect,
Ana REVENCO, președinte

Aviz consultativ la Proiectul de Lege cu privire la modificarea art. 175.1 Cod Penal

În urma analizei componenței de infracțiune prevăzută în art. 175¹ Cod penal (Acostarea copiilor în scopuri sexuale), în raport cu prevederile art. 175 Cod penal (Acțiuni perverse), elucidăm că acțiunile de alternativă din componența infracțiunii de „Acțiuni perverse” cuprind acțiunea incriminată în art. 175¹ Cod penal „Acostarea copiilor în scopuri sexuale”.

Analizând latura obiectivă a celor două infracțiuni, apare întrebarea: Oare propunerea unei întâlniri în scopul săvârșirii împotriva copilului a oricărei infracțiuni cu caracter sexual nu prezintă în sine discuții cu caracter obscen sau cinic referitor la raporturile sexuale.

Astfel, atestăm că în cazul în care o persoană care a atins vârsta generală a subiectului infracțiunii poartă discuții cu caracter obscen cu victima cu vârsta de până la 16 ani referitor la raporturi sexuale, prin care îi propune o întâlnire în vederea săvârșirii raportului sexual și ulterior întreprinde careva acțiuni materiale în acest sens, apare o situație de concurență a normelor penale prevăzute în art. 175 Cod penal (Acțiuni perverse) și art. 175¹ Cod penal (Acostarea copiilor în scopuri sexuale).

De menționat că art. 175 Cod penal prevede pedeapsa cu închisoare de la 3 la 7 ani, iar art. 175¹ Cod penal – pedeapsa cu închisoare de la 1 la 5 ani. Respectiv prima infracțiune face parte din categoria celor grave, iar a doua – din categoria celor mai puțin grave.

Totodată, este de menționat că propunerea unei întâlniri cu un copil în scopul săvârșirii împotriva acestuia a oricărei infracțiuni cu caracter sexual (realizarea intenției) urmată de fapte materiale care conduc la o astfel de întâlnire în sine prezintă pregătirea infracțiunii respective cu caracter sexual, căci în conformitate cu art. 26 alin. (1) Cod penal, „Se consideră pregătire de infracțiune înțelegerea prealabilă de a săvârși o infracțiune, procurarea, fabricarea sau adaptarea mijloacelor ori instrumentelor, sau crearea intenționată, pe altă cale, de condiții pentru săvârșirea ei dacă, din cauze independente de voința făptuitorului, infracțiunea nu și-a produs efectul.”

Astfel, putem vorbi de pregătirea unei din următoarele infracțiuni:

- viol, adică raportul sexual săvârșit prin constrângere fizică sau psihică a persoanei sau profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra ori de a-și exprima voința (art. 171 alin. (2) lit. b) Cod penal al Republicii Moldova – ce prevede pedeapsa cu închisoare de la 5 la 12 ani. În cazul în care copilul nu a atins vârsta de 14 ani – art. 171 alin. (3) lit. b) Cod penal ce prevede pedeapsa cu închisoare cu termen de la 10 la 20 de ani);

- acțiuni violente cu caracter sexual, adică homosexualitatea sau satisfacerea poftelor sexuale în forme perverse, săvârșite prin constrângere fizică sau psihică a persoanei ori profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra sau de a-și exprima voința (art. 172 alin. (2) lit. b) Cod penal al Republicii Moldova – ce prevede pedeapsa cu închisoare cu termen de la 5 la 12 ani. În cazul în care copilul nu a atins vârsta de 14 ani – art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal – ce prevede pedeapsa cu închisoare cu termen de la 10 la 20 de ani);

Menționăm, că Curtea Supremă de Justiție a Republicii Moldova, prin Hotărârea Plenului nr. 17 din 07.11.2005 despre practica judiciară în cauzele din categoria infracțiunilor privind viața sexuală, a stabilit că raportul sexual, actul de homosexualism sau lesbianism săvârșite cu o persoană de vârstă fragedă (până la 14 ani) al cărei consimțământ nu are valoare juridică, deoarece nu înțelege semnificația celor ce i se întâmplă, se califică nu conform art. 174 Cod penal al Republicii Moldova („Raportul sexual cu o persoană care nu a împlinit vârsta de 16 ani”), ci

potrivit art. 171 („Viol”) alin. (3) lit. b) sau 172 („Acțiuni violente cu caracter sexual”) alin. (3) lit. a) Cod penal.

- raportul sexual, altul decât violul, actele de penetrare vaginală, anală sau bucală și altele, comise asupra unei persoane despre care se știa cu certitudine că nu a împlinit vârsta de 16 ani (art. 174 alin. (1) Cod penal – se aplică în cazul în care victima are vârsta cuprinsă între 14 și 16 ani – ce prevede pedeapsa cu închisoare cu termen de la 3 la 7 ani);

- recrutarea unui copil în scopul exploatării sexuale, comerciale și necomerciale în industria pornografică (infracțiunea de trafic de copii, prevăzută în art. 206 alin. (1) lit. a) Cod penal al Republicii Moldova – ce prevede pedeapsa cu închisoare cu termen de la 10 la 12 ani. În cazul aplicării de violență fizică și/sau psihică, abuzului și/sau violenței sexuale, sau profitării de situația de vulnerabilitate a copilului, de amenințare cu divulgarea informațiilor confidențiale familiei copilului sau altor persoane – art. 206 alin. (2) Cod penal – ce prevede pedeapsa cu închisoare de la 10 la 15 ani. Iar în cazul în care copilul nu a atins vârsta de 14 ani, sau faptele au fost săvârșite asupra a doi sau mai multor copii – art. 206 alin. (3) lit. Cod penal – ce prevede pedeapsa cu închisoare cu termen de la 15 la 20 de ani);

În rezultat, avem de a face cu un concurs de infracțiuni (art. 175 + art. 171/ 172/ 174/ 206).

Prin urmare, săvârșirea unei fapte ce corespunde acțiunilor incriminate în art. 175¹ Cod penal poate fi calificată conform art. 175 CP.

În acest context, dorim să atenționăm că formularea normelor, care se intersectează parțial, se „suprapun” reciproc, duce la dublarea prevederilor legii penale, iar în consecință, crearea unor situații în care calificarea unor fapte devine dificilă. Asemenea situații întotdeauna favorizează abuzatorul și chiar facilitează evitarea răspunderii penale.

În linii generale, normele penale concurente conferă redundanță sistemului juridic penal, fiind generatoare de confuzii în practica judiciară.